

Eriksholm Skov og Dragerup Skov udgør de sidste rester af de vidtstrakte skove, som i tidligere tid prydede Holbækområdet, og dækker således et areal, der har været skovklædt måske helt siden oldtiden. For menneskene i stenalder og tidlig bronzealder har de beskyttede kyster mod Inderbredningen, Bramsnæs Vig og Tempelkrogen, med disse farvandes lettilgængelige rigdomme af fisk og østers været et oplagt og indbydende sted at slå sig ned. Herom vidner dels de usædvanlig mange køkkenmøddinger der er at finde langs kysterne, og dels de mange gravhøje, specielt i Dragerup skov. Dengang lå landet

dybere end i dag, således at den gamle havstok nu kan ses op til 5 meter over nuværende vandstand. Det kan således også ses, at Eriksholm Skov dengang har ligget på en ø.

Turen begynder i Dragerup Skov, som er en privat skov, hvorfor færdsel kun er tilladt på skovvejene. Den er på ca. 135 ha, intensivt drevet, men på flere strækninger i skovbryn og langs kysten ses stadig rester af gammel skov fortrinsvis bøg og eg, træer som med deres krogede og uregelmæssige vækst danner en markant kontrast til den nyere skov. De giver gode betingelser for en artsrig insektfauna og dermed for en stor bestand af småfugle og hulrugende fugle som spætte og spætmejsje. Kystfarvandet er rigt på vandfugle som skarv, fiskehejre, strandskade, edderfugl, knopsvane, blishøne, lappedykker og skallesluger. Af urter vil man kunne se hvid og blå anemone, hulrodet lærkespore, nyrerbladet ranunkel og liljekonval.

1. Skovfogedbolig. Dragerup Skov var tidligere kendetegnet ved de mange egetræer i skovbrynet. Ved indgangen til skoven står nogle flotte eksemplarer. I skovkanten ligger på højre side den tidligere skovfogedbolig, som er bygget i 1917. Ved siden af ligger et lille hus fra 1830 med kontor og værksted for Eriksholms Skovdistrikt. Tidligere lå der på den anden side af vejen en skovfogedbolig som desuden tjente som traktørsted for skovgæsterne.

2. Gravhøje. I Dragerup Skov ligger ca. 25 gravhøje langt overvejende fra ældre bronzealder (ca. 1500 f. kr.).

3. Søminestationen er opført i 1883, som en station for torpedoafprøvning, hvilket den var helt frem til 1940. En gammel stenmøle med skinner strækker sig ud i vandet, og i forlængelse heraf var der tidligere en træbro også med skinner, der gik ud til et observationstårn. Kun fundamentet af dette er tilbage. Herfra kunne man kontrollere torpedoerne, når de blev prøveskudt i nordlig retning. De øvrige kunstige småøer var isbrydere, der skulle beskytte træmølen. I dag rummer Søminestationen et kursuscenter med faciliteter til undervisning og forskning i fjordbiologi.

4. Kammerherreindens udsigt er et af skovens smukke udsigtspunkter, en gravhøj, flankeret af flere gamle bøge og beliggende på et naturligt højdepunkt. Stedet har navn efter Kammerherreinde Engelbrethine Marie von Holstein gift med kammerherre C.F.Holstein. Hun havde arvet Eriksholm efter sin fader, som døde i 1848 og boede der selv til sin død i 1878. På skråningen er der rig forekomst af blå anemoner i det tidlige forår.

5. Fiskerlejet er et lille naturligt dannet anløbssted. I gammel tid var det afskibningssted for korn på grund af den gode vanddybde. Ellers blev det benyttet af fisker-

ne fra Tjebberup, der ad ”Fiskerstien”, som stadig findes, bar grej og fangst gennem skoven og over markerne.

6. Skydebanen er etableret ca.1910, i forbindelse med at kasernen kom til Holbæk. Når der skydes på terrænet, vises det med en blinkende lampe øverst på området, og det er da forbudt at fortsætte. Man må da op om Munkholmvej for at nå til Eriksholm Skov. Efter at have passeret skydebanen er man nu kommet ind i det, der tidligere hed Enghave, et lavtliggende og fugtigt område, som oprindeligt har været en indhegnet græsningseng. Den udgjorde tidligere den nordre ende af det sund der afskar Eriksholm fra fastlandet.

7. Kongeporten kaldes de store granitstøjer ved Eriksholm Skov. Stedet bærer navnet efter Kong Frederik d. 7. , der som deltager på en af førnævnte kammerherre v. Holsteins jagter havde sin post her.

Eriksholm Skov er ligesom Dragerup Skov en privat skov, men efter aftale mellem ejeren af skoven og Holbæk Kommune har publikum udvidet adgang i den del af skoven, der ligger øst for Munkholmvej . Eriksholm skov er beliggende på en tidligere ø, som har været adskilt fra fastlandet ved et 100 m. bredt sund, hvis forløb stadig er synligt i landskabet , tydeligst ved Smedeeng. Skoven er på 163 ha og er ligesom Dragerup Skov værdifuld ved sine skovbryn og specielt mod kysten sine gamle stabile bryn, der er voksested for en meget artsrig vedplanteflora. Af urter kan nævnes fladkravet kodriver, blå anemone, pengebladet fredløs. På strandene ses strand-malurt og engelskgræs. Desuden er der forekomster af gamle munkeplanter som lægestenfrø, svalerod, svalerurt, vild merian, rosen-katost m. fl. med en mulig forbindelse til et kloster på Munkholm. Fuglelivet er rigt, og artsmæssigt svarende til det i Dragerup skov.

8. Den gamle brink ses tydeligt i terrænet. Ovenfor brinken på en digeagtig forhøjning mod SV snor sig en sti, som man oprindeligt har kunnet følge helt til Eriksholm langs den tidligere skovlinje. På indersiden af diget ses tydeligt en grøft af ca. ½ m’s dybde, og hele anlægget har antagelig markeret grænsen mellem skoven og Bredetveds jorder.

9. Kalveholme danner med sin store græsflade med de mange spredtstående krogede, gamle ege og bøge en spændende kontrast til den ovenfor liggende skov. Kalveholme var oprindeligt, som navnet siger, flere holme, som ved opdæmning blev sammenhængende, en tidlig landvinding. Der er stadig spor af de parallelle grøfter. Huset yderst på Kalveholme er et badehus fra 1941

10. Et skovløberhus lå tidligere her og var i kraft af sin status som traktørsted og på grund af den smukke beliggenhed et yndet udflugtsmål . Det blev revet ned i

